

„ZŁOTY PAS”

W zbiorach Muzeum Historii Kielc znajduje się unikatowa pamiątka po „cichociemnych” – żołnierzach Polskich Sił Zbrojnych desantowanych przez polskie i brytyjskie lotnictwo nad terytorium okupowanego kraju (w tym licznie na kielecczyźnie) z zadaniem organizowania struktur Polskiego Państwa Podziemnego oraz zbrojnego oporu wobec niemieckiego okupanta. Łącznie w latach 1941-1944 do Polski z terenu Wielkiej Brytanii i Włoch dotarło 316 skoczków spadochronowych, z których 102 zginęło podczas wykonywania powierzonych zadań. Pierwszy lot „cichociemnych” do Polski, a zarazem pierwszy przelot alianckich spadochroniarzy na teren okupowanej Europy, odbył się nocą z 15 na 16 lutego 1941 r. Operacja nosiła kryptonim „Adolphus”. W misji brali udział kpt. Stanisław Krzymowski ps. „Kostka”, por. Józef Zabielski ps. „Żbik” i kurier polityczny Czesław Raczkowski ps. „Orkan”. Celem wyprawy była placówka odbiorcza w okolicach Włoszczowy. Niestety błędy w nawigacji prowadzonej przez załogę brytyjskiego samolotu spowodowały, że skoczków desantowano w okolicach Cieszyna. Po nawiązaniu kontaktów kpt. Krzymowski współpracował z dowództwem Komendy Okręgu AK Kielce-Radom m.in. przy organizacji odbiorów zrzutów powietrznych. Aresztowany przez NKWD w kwietniu 1945 r. w Łodzi, od stycznia 1946 r. był więziony przez UB w więzieniu w Kielcach, skąd zbiegł w kwietniu, a następnie przedostał się do Anglii. W listopadzie 1946 r. otrzymał Znak Spadochronowy o nr „0001”. Tzw. złoty pas stanowił element ekwipunku „cichociemnych”. Jego charakterystyczną cechą są dwie wewnętrzne komory zasuwane zamkiem błyskawicznym. Służyły one do ukrywania meldunków, złotych monet i banknotów dolarowych niezbędnych do finansowania działalności konspiracyjnej.

Konrad Otwinowski